

KATEDRA HISTORIE
FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO OLOMOUČ

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor: Ondřej Ševčík

Název práce: Budování šlechtických panství v okrajových částech Moravy

Rok vypracování: 2024

Počet stran (příloh): 52

Vedoucí práce: Antonín Kalous

Oponent: David Papajík

Hodnotící kritéria

Hodnocení

Volba tématu, originalita, přínos:

C

Téma není nové, ovšem jistě důležité pro studium rozvoje šlechtických domén na Moravě. Pro téma je zásadní kombinovat poznatky vycházející z písemných pramenů a poznatky archeologické. Alespoň v určité míře tak můžou přispět závěry takové práce k rozvoji bádání o strategiích osidlování periferií jak z hlediska šlechtických rodin, tak z hlediska rozvoje samotných sídelních struktur.

Práce s prameny, kritika a interpretace:

D

Autor v úvodu své práce velice krátce představil zásadní písemné prameny, ovšem bez jasnějších kontur a především bez odkazů, citací a rozboru edic zmíněných pramenů (listiny, zemské desky). Autor ani v průběhu své práce písemné prameny detailněji nerozebírá, ale je si vědom problémů s jejich interpretací spojených. V tomto ohledu by bylo velice důležité písemné prameny – právě vzhledem k jejich nedostatku – podrobněji představit a věnovat se jejich věrohodnosti, respektive jejich vytěžitelnosti. Pokud jde o archeologické prameny, autor pracuje ze zřejmých důvodů především s jejich interpretací v podobě odborných článků. Pokud pracuje autor s daty, např. ze serveru zivemapy.cz, pak by bylo zásadní takovou práci představit, vysvětlit její přístup k získávání dat a jejich využitelnost pro vlastní práci (s. 36).

Práce se sekundární literaturou, bibliografie:

E

Sekundární literatura je zpracovávána vzhledem k trendům a oblastem bádání v úvodních kapitolách, i když v kapitole „Stav bádání“ není jasné, k čemu by měla analýza jednotlivých děl směřovat. Spíše by bylo vhodné, aby autor jasně rozdělil témata, jimž se hodlá ve své práci věnovat, a poté by byl schopen identifikovat zásadní práce, které ovlivnily jeho vlastní práci. V tomto ohledu by přehled literatury jistě potřeboval doplnění a restrukturování. Např. zmínka o kolonizaci jistě nevychází z nejnovějšího bádání, i když odkazuje na práci Josefa Žemličky. Spíše je důležité připomenout, že moderní bádání se od etnického rozlišení fází kolonizace připojilo k představě dlouhodobého osidlování nových území ve 12.–14. století. Zde např. chybí zásadní práce Jana Klápště, jež by byla využitelná také pro způsoby osidlování, budování šlechtických hradů, měst a městeček i vesnic.

Pokud jde o jednotlivé odkazy na literaturu i prameny, práce by nutně potřebovala detailnější editaci. Poznámky jsou mnohdy zmatečné, nepřesné a nekonzistentní; a kvůli těmto nepřesnostem pak poznámky neodkazují na práce či místa v nich, kam by měly.

Metodologie a argumentace:

C

Metoda práce v podstatě odpovídá tématu. Předpokládal bych ovšem, že se autor bude věnovat detailní analýze pramenů, s nimiž pracuje, aby jeho argumentace byla silnější. Nicméně je jasné, že analýza krátkých záznamů v zemských knihách může přinést především samotná data a zmínky o prodejkách či nákupech jednotlivých hradů či vesnic významných pro budování jednotlivých domén. Ani listiny, které mají v tomto ohledu menší význam, však nejsou podrobněji analyzovány. Kombinace písemných a archeologických pramenů (zprostředkovaných odbornou literaturou) jsou ovšem metodou, jíž je možné a vlastně nutné postupovat v takové práci.

Struktura a forma, jazykové zpracování:

E

Struktura práce je jedním z jejích největších problémů. Bohužel není jasně rozlišena graficky stylem nadpisů, nebo jejich číslováním. Jednotlivé kapitoly tak splývají a není jasná hierarchie jednotlivých částí práce. Zároveň bez jasnějšího vysvětlení v úvodu práce jsou kromě Hostýnských vrchů zpracovány další

dvě oblasti na Dražanské vrchovině a v Moravském krasu. Nevyváženost těchto příkladů by měla být jasněji vysvětlena; a podobně by měl být vysvětlen a zdůvodněn i výběr těchto lokalit.

Stejně tak jako poznámky by i text potřeboval finální editaci před odevzdáním – bylo by třeba upravit strukturu celé práce, zbavit se poznámek pod čarou, které jsou v podstatě vysvětlivkami a nejsou zcela nezbytné, a především opravit překlepy a hrubky (velká písmena, shoda přísudku s podmětem, stylistika).

Další poznámky:

Jako vedoucí práce bohužel musím konstatovat, že konzultace v době před odevzdáním práce vůbec neprobíhaly a autor práce se mnou nekomunikoval. Tak mohla vzniknout práce, která nenaplní všechny požadavky na kvalifikační práce v míře, která by byla záhodná.

Celková navržená známka:

E

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Vysvětlíte, prosím, motivace svého výběru pro studované lokality.
2. Jakým způsobem byste dále pracoval s archeologickými prameny?
3. V jakém ohledu je ekonomika jednotlivých domén zásadní a jak ovlivňuje rozvoj sídelních struktur?

Datum: 2. ledna 2025

Podpis vedoucího: Antonín Kalous